

kin molemmat työssä; ei sentähden, että olisivat luuleet sillä tavalla rikastuvansa, mutta kun isän ansio ei riittänyt perheen toimeentuloon, oli äitikin pakotettu menemään joskus työhön. He kuuluivat molemmat järjestyneiden työläisten riveihin. Sosialistiosastoon ja unioon.

"Oltisvatpa kaikki työlläiset järjestyneet taloudellisesti ja poliittisesti, niin ei tämä elämä olisikaan näin kurjaa, että äidit ovat pakotettuja jättämään kodin ja lapset päiviksi oman onnensa nojaan." Tuohon tapaan kuuli Osmon isän ja äidin usein puhelevan, joka on osotuksena siitä, etteivät he olleet tietämättömyyden pimyydessä vaeltavia. —

Tiedonhankintana ihmisinä he koettivat myöskin ottaa selvää siitä, mikä olisi parhaiten tapa lasten kasvatuksessa. Lyöntien sijasta sai Osmonkin niin ollen rakkautta ja järjellisiä ohjeita, joita isä ja äiti tilaisuuden satuessa antoivat.

Milloin he näkivät tarpeelliseksi jollain tavalla lapsiansa rangaista, niin he aina käyttivät jotain muuta lievempää tapaa kuin lyöntä. Esim. jos lapset riittivät keskenään, niin otettiin tarkka selvä mistä riita aiheutui ja kuka oli siihen alkusyyllinen, hän joutui erotettavaksi toiseen huoneeseen määrättyksi ajaksi. Tai jos erään kyllään lähtöä tahrui tai ropi huolimattomasti puoleensa, niin täytyi jäädä kotiin. Vahingot annettiin anteeksi milloin huomattiin, ettei todellakaan ollut tarkoitettu tehdä pahuttia, sillä tuleehan se vahinko väisaallekin.

Muuten pitivät vanhemmat aina tarkan huolen siitä, että lapset tulivat ymmärtämään miksi rangaistiin ja miksi ei sitä saanut tehdä ja mitä on lupa tehdä kielletyn sijalle j.n.e.

Kidillä oli tapana ottaa kurituksen jälkeen Osmonkin helposti syliinsä ja puhella seuraavan tapaan:

"Rakas pikku polkain, minulla on kovin paha mieli, kun täytyi sinua rangaista, mutta kun et sinä muuten muistautu, että sellainen teko on ruma ja väärä."

"Äiti rakas, en minä koskaan enään tee sitä", oli pojalla useasti tapana sanoa ja kietaoa kätensä äidin kaulalle, kiuskaten vielä: "Anna anteeksi, äiti!"

Ja äiti antoi anteeksi ja niin he katsoivat taas toisiaan onnesta ja rakkaudesta säteilevin silmin. Sellaisina hetkinä saattoi äiti unohtaa kaikki työssä ja huolensa, istua ja puhella lapsilleen; sillä sovinnon tulon oli kaikilla lapsilla lupa tulla äidin luo kuuntelemaan hänen neuvonjaan. Silloin hän selitti heille sosialistien antamia parhaimpia kykyjä mukana. Milloin hän oli niin väsynyt, ettei jaksanut paljon ajatella, otti hän avukseen jonkun lasten sosialistisen kirjan, esim. "Lasten Joulu" tai "Lasten Kevät" julkaisun ja luki sieltä jonkun kirjoituksen ja selosti sitä, antaen lasten tehdä kysymyksiä j.n.e.

Niinpä lapset oppivat luottamaan äitiin ennen ja hänen selityksensä ja neuvonsa painoivat lasten mieleen pysyväisesti.

Oli muuten harvinaista, että äidin tarvitsi sanasta rikoksesta rangaista lapsiaan muuta kuin yhden kerran, sillä he pitivät lupauksen, jonka antoivat äidille, etteivät enään niin tee.

Oli myöskin hyvin harvinaista, että Osmon vanhempien tarvitsi käyttää kovempiä menetelmiä, ruumiillista kuritusta, sillä lapset oppivat tottelemaan vähemmälläkin. Vaan milloin siihen oltiin pakotettuja joutuivat se hyvin varovaisesti pienillä viitoilla, eikä sulakkaan päähän työnä y.m. sopimattomilla tavoilla.

Osmo, joka oli vanhin lapsista, rakasti vanhempiensa todellisella lapsen rakkaudella ja hän oli päättänyt tarkoin ottaa vanhempiensa neuvosta ohjeita. Niinpä ei häntä ollut tarvinnut kuin kerran ruumiillisesti kurittaa. Hän luotti äitiin ja isään ja puhe auttoi hänelle useammassa tapauksessa. Jos hän saattoi vanhemmille surua kärsi hän siitä itsekin. Naapuritkin pitivät Osmona mallikelpoisena lapsena ja niinpä sai hän suosiota osakseen. Usein tarjosivat ostoksilla tulevat emännät

hänelle makeisia tai hedelmän ja kun ei Matti saanut niin hän kaidehti ja oli entistä ilkeämpi Osmonille ja hänen pikku siskolleen. Osmo usein, saadakseen sovinnon aikaan, antoi Matille osan herkuistaan, sillä hän ei tahtonut tapella. Kaikesta huolimatta käyttäytyi Matti niin pa-hasti Osmon ja hänen pientä siskoaan kohtaan, että väkistenkin se sai Osmon vihan syytymään Mattia kohtaan.

"Kyllä minä sen pojan vielä kylvetan", sanoi Osmo kerran vihasta punaisena, kun Matti oli ajanut mustaa märkää multaa Osmon pikku siskon niskaan ja suuhunkin, niin että lapsi oli tukehtumisillaan.

Sittenmin hän toverinsa Elinon kanssa etsi hyvää tilaisuutta Mattia kurittaakseen.

"Ei siitä saa koskaan rauhaa teikkää, jos ei sitä opeta itseään pelkäämään", tuumaili Osmo Elinolle, joka puolestaan oli sitä mieltä, että kylvetetään se poika, niin että antaakin meidän siskoillemme rauhan leikkiä ulkona.

"Eilenkin se meni ja hajotti tyttöjen leikin, kun he leikkivät kaikessa rauhassa koulua. Suuri puu kadessa se meni sinne haitomaan ja kaateli kaikki istujat kun he eivät huolleet hänestä mukana leikkimään."

Minäkin näin sen, kun sitten Helmi sieppasi puun läinen kädestään ja ajoi pois, niin hän huusi kuin susi, että tytöt työ.

Ja sitten äiti tuli akkunalle ja torui tyttöjä, eikä edes kysynytään mikä aiheutti riidan.

"Siksiäp se uskaltaakin kun äitinsä vain puolestaa, vaikka poika ensin itse alkaa tappeluun."

Sitten muistellivat pojat kaikkea, mitä Matti oli tehnyt ja päättivät ettei ole ollenkaan väärin häntä vähän kurittaa, mutta ei niin että pojan vanhemmat näkevät. He päättivät juokutella Matti eräiseen nurkkaan, lupamalla makeisia. Matti lätkähti toivossa niitä saada, mutta peityi. Eino otti pojan kiinni ja Osmo alkoi ajamaan varomaansa märkää multaa Mattin niskaan.

"Siinä on sinulle samanlaisia makeisia kuin annoit siskollesi."

"Pano suuhunkin!" käski Eino, mutta Osmo arveli.

"Kyllä hän sen ansaitsisi, mutta se on vaarallista, siskonkin oli tukehtumisillaan siitä."

Matti koetti huutaa, vaan turhaan, sillä pojat selittivät maksavansa vain osan velastaan, sillä kaikkea he eivät voi maksaa, sillä ei sitä ilkeä kaikkea tyhmyyksiä tehdä mitä sinä olet tehnyt.

"En minä ole enää tälle paha", sopersi Matti peloissaan, mutta pojat eivät luvonneet niin vähällä uskoa, vaan selittivät alkovansa ottaa Mattia sisun pois.

"Kohtuuden mukaan sinun päällesi pitäisi syljeskellä, kuten sinäkin olet syljeskellyt, mutta minä en viisi sitä tehdä, kun se on niin kovin ruma tapa, vaan jos sinä vielä teet pienemmällä pahuutta, niin olemme pakotetut toista senkin velan maksamaan," selitti Osmo.

"En minä ole enään paha, jos päätätte pois!" pyyteli Matti.

"Et vielä päästetä, paneudu maata tuohon, että saat maistaa mitä tuntuu kun potkitaan!" komensi edelleen Osmo.

Matti ei uskaltanut vastustaa, vaan pani pelosta vapisten maata.

"En minä sentään viisi olla niin halpamainen, että potkisin, kuten sinä tapaat tehdä, sillä ei se kuulu ihmisille toisiaan potkia. Nouse ylös! tuli komento Osmonilta kuin upseerilta.

Matti nousi, toivossa saada lähteä jo pois.

"Kyllä Osmo sinä olet liian laulus häntä kohtaan, en minä niin vähällä kurittaa, kun minun vuoroni on maksaa velkani. Et tuollainen kosto auta noin pahasisuiselle," pahoiteli Eino, jonka oli ollut puhe vain vartioida ja auttaa Osmon, jos tarvitsi ja Elinon vuoro on toisella kertaa kurittaa Mattia, ellei tämä kerta auta.

"Ole huoletta Eino ja vartioitse ettei hän pääse iltämään, vielä

ei ole asiat selvillä. Katsos tätä, Matti! Sinulla on tapana heitellä kivillä toveritiasi ja paljon isomilla kivillä kuin tämä. Jos minä olisin nyt raakaluontoinen, kuten sinä, niin minä heittelisin sinua näillä armotta, mutta minä en halua sitä tehdä, jos voin välttää, vaan jos sinä edelleen heittelet, niin ensikerralla saat maistaa näitä", selitti Osmo, pannen taskustaan ottamansa kivet pois.

"Mutta mitä apua tästä on, kun et sinä ollenkaan kuritakaan koko lurjusta", päivitteli Eino.

Osmo vastasi päättäväisesti:

"Sitteppähän nähdään, onko tarpeellista ryhtyä ankarampina toimenpiteisiin. Nyt sinun tulee pyytää anteeksi Einoilta ja minulta, Matti, siten saat mennä."

"Enkä pyydä", vastasi Matti ja lähti juoksemaan Elinon huomauttama.

"Mitähän tuosta nyt oli apua, sinä olet liian pehmeäluontoinen, ei se tuollaisella autta, mutta kun tulee minun vuoroni, niin silloin ei päästetä noin vähällä", uhkaili Eino, hie-man loukkaantuneena Osmon menettelyä vuoksi, sillä hän oli odottanut kovakouraisempaa menettelyä Osmonilta.

Osmo puolestaan selitti seuravansa äidin esimerkkiä ja kokeilevansa ensin lievemmällä keinolla, ehkä se auttaa.

Matti taas puolestaan oli syvästi loukkaantunut ja hautoi kostosuunnitelmia. Ensiksi päätti kertoa äidille ja isälle ja läsnä kanssa, kuten sitten tekikin ja siitä oli seurauksena Matti äidin kimpaantuminen, niin että oli vähällä mennä ripittä-mään Osmon ja Elinon vanhempiä. Tyytyi sentään purkamaan sisuaan

eräälle naapurille niin että sen kuuli ikkimällä olevat hyvin, muun muassa Elinon äiti, joka ei ottanut asiaa vakavalta kannalta, hymähteli vain, arvelen: "Ei maksa väliittää tuon hermostuneen ihmisen puheista."

Matti lieman kuitenkin edelläkerrotun jälkeen pelkäsi Osmon ja Eino, mutta unohti senkin pian ja jatkoi vanhaan tapaan ikitöitään, mutta eivät pojat unohtaneet lupastaan undistaa kuritusta, jos ei Matti jätä heidän pikku siskojaan rauhaan. Eikä Matti sitä tehnyt ja siitä oli seurauksena Elinon vuoro antaa pojalle muistutuksia. Eino oli Osmon paljon kovakouraisempi ja Matti alkoi kurittaa pahoja tekoja hänen nähtönsä. Tuli sitten taas Osmon vuoro antaa muistutus Matille, sillä hän ei ollut pitänyt Elinolle antamaansa lupasta jättää heidän pikku siskonsa rauhaan, vaan oli taaskin hajottanut heidän leikkinsä, katanut heidät rapakkoon y.m.s.

Osmo oli enempi hyvän ja hienotunteisen luontoinen, joten hänelle oli vaikeata suorastaan kurittaa Mattia, vaikka tunnustikin että hän sen ansaitsisi, mutta kun Eino tunni: "Sanoisin mielestäni, arvosta härkää", niin päätti Osmo antaa Matti tuntea "miesä on viis poikka". He olivat juuri saaneet Matti kiinni ja alkoivat häntä kurittaa kun Osmon äiti sattui poikain huomauttama tulemaan kotiin kesken päivän. Ilme-tellen ja pettynein miehen hän katsoi poikansa menettelyä. Ohhan hän aina huullut, että Osmo vihaisi tappelemissa ja nyt hän tuolla kurittaa Mattia.

Pojat säikähtivät pahanpäiväisesti kun kuulivat äidin äänen, Osmo heit-

(Jatkoa yhdenkymmenen sivulta)

SUURIN KANUUNA MITÄ KOSKAAN ON LAUKAISTU

American Federation of Laborin poliittikka vastaan—politiikka, joka tunnetaan: "Rakastakaa ystäväinne ja vihatkua vihollisianne!"—on suomeksi ilmestynyt tunnetun sos. kirjailijan

ROBERT HUNTERIN

kirjottama kirja

Työväestö Poliitikassa

Tässä kirjassa esitetään sellainen tosiasioiden sarja, että sen edessä jät Compersin neuvottomaksi. Kirjassa esitellään, että Amerikan Yhdysvallat ovat jällellä kaikista suurista sivistysmaista:

Työläisten elämää ja terveyttä suojelevissa asetuksissa, Kansan parasta tarkottavassa lainlaadinnassa, Yleishyödyllisissä nudistuksissa, Yleisten laitosten kunnallisessa omistusoikeudessa, ja Yleisen hyvinvoinnin luomisessa.

Tähän kaikkeen osottaa kirja olevan syy American Federation of Laborin tehottomissa poliittisissa menettelytavoissa. Se osottaa, että liiton hajottama poliittikka on turmellut useita työväenliikkeen johtajainia olevia henkilöitä, on horjuttanut suurten massojen luottamusta joukkoliikkeeseen ja siten saattanut maamme unionistisen liikkeen Tehtäjäliiton ja heidän poliittisten kaupustelijainsa potkupalloiksi.

TYÖVÄESTÖ POLITIKASSA

on juuri se kirja, jota me Amerikan suomalaiset olemme kalvanneet; sillä juuri American Federation of Laborin menettelytavoista on meillä ollut jatkuvasti erimielisyyttä. Vaikka tämä kirja on säilyttänyt hillitysti kirjoitettu, niin siitä huolimatta se ruhjoo kuin dynamiitti kaikki taantumuksellisten unionistien vastaväitteet.

Osaajien kirjallisuusasiameisten ja agitatsioonikomiteain pitäisi antaa erikoista huomiota tämän arvokkaan teoksen levittämiseksi.

Kirjan hinta on kovissa kansissa 50 senttiä ja pehmeissä kansissa 35 senttiä. Sivuja siinä on 214.

TOVERIN KIRJAKAUPPA,
Box 99,
Astoria, Ore.